

नेपाल राष्ट्र बैंक
केन्द्रीय कार्यालय
विदेशी विनिमय व्यवस्थापन विभाग

इ.प्रा.परिपत्र संख्या:- ६४२

मिति :- २०७२/४/१८

नेपाल राष्ट्र बैंक, बैंकिङ्ग कार्यालय लगायत सबै कार्यालयहरू तथा इजाजतपत्र प्राप्त “क”, “ख” र “ग” वर्गका बैंक तथा वित्तीय संस्था र मनिचेन्जरहरू ।

विषय :- भारतीय रूपैयाँको कारोबार सम्बन्धमा ।

महाशय,

नेपाल भारत बीच हुने व्यापारिक तथा भारतीय रूपैयाँ खरीद/विक्री कारोबार सम्बन्धमा निम्न व्यवस्थाहरू लागू गरिएकोले सोही बमोजिम गर्नु/गराउनु हुन विदेशी विनिमय (नियमित गर्ने) ऐन, २०१९ को दफा १२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी यो परिपत्र जारी गरिएको छ ।

१. नेपाल र भारतबीच हुने व्यापारिक कारोबारको लागि सटही व्यवस्था:

- (क) मालसामान आयातको भुक्तानीका लागि प्रचलित व्यवस्था अन्तर्गत रही प्रतीतपत्र, ड्राफ्ट वा टि.टि. को माध्यमबाट भारतीय रूपैयाँको सटही प्रदान गर्दा यसैसाथ संलग्न नमूना बमोजिमको वि.वि.नि.फा.नं.४ (ग) जारी गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) भुक्तानीका स्पष्ट शर्तहरू उल्लेख भएको प्रो-फर्मा इन्वाइस वा अन्य कागजातको आधारमा अग्रिम तथा आंशिक रूपमा समेत यस्तो सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिने छ । यसरी आंशिक रूपमा सटही सुविधा प्रदान गरेको अवस्थामा पूरै रकमको सटही प्रदान गरिसकेपछि, वा आयातकर्ताले सटही सुविधा लिएको रकम मात्रको मालसामान आयात हुने व्यहोरा उल्लेख गरी निवेदन दिएको अवस्थामा सटही मिति र रकम समेत उल्लेख गरी सटही प्रदान भएको पूरै रकमको वि.वि.नि. फा.नं. ४ (ग) जारी गर्नु पर्नेछ । अग्रिम भुक्तानी रकमबाट पटके ढुवानी (Partial Shipment) को माध्यमबाट आयात हुने भएमा सम्बन्धित आयातकर्ताको निवेदन बमोजिम पटके ढुवानी हुने रकमसम्मको वि.वि.नि.फा.नं.४ (ग) समेत जारी गर्न सकिनेछ ।
- (ग) आंशिक रूपमा सटही प्रदान गरेको अवस्थामा सटही प्रदान गर्दा लिएको कागजातमा उल्लिखित अवधिभित्र पूरै सटही सुविधा लिई वि.वि.नि. फा.नं.४ (ग) जारी गराउन नआउने वा सटही लिएको रकम फछ्यौट नगराउने आयातकर्ताको नाम ठेगाना, सटही लिएको मिति र रकम सहितको विवरण यस विभागलाई अविलम्ब रूपमा उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (घ) आयात गरेका मालसामान नियमित प्रकृया अनुरूप भन्सार जाँचपास भएपछि सम्बन्धित भन्सार कार्यालयबाट वि.वि.नि. फा.नं. ४(ग) मा प्रमाणित गरी सो प्रमाणित फारामको १ प्रति सम्बन्धित बैंकलाई नै फिर्ता गर्नु पर्नेछ । प्रमाणित भएको यस्तो फाराम सम्बन्धित आयातकर्ता मार्फत पनि बैंकमा फिर्ता गर्न सकिनेछ ।
- (ङ) आयात गरेका मालसामान नियमित प्रक्रिया अनुरूप भन्सार छुटाई लिगिसकेपछि सम्बन्धित भन्सार कार्यालयबाट उपर्युक्त वि.वि.नि.फा.नं.४(ग) मा दरपीठ गरी सोही फाराममा उल्लेख गरे अनुरूप गर्नु पर्नेछ ।

- (च) क्रेडिट सुविधा अन्तर्गत वा उधारोमा आयात भई सकेका मालसामानको हकमा वि.वि.नि.फा.नं.४ (ग) जारी गर्नु पर्ने छैन । तर त्यस्तो आयातको भुक्तानी गर्दा कागजात अनुरूपका मालसामान आयात भई सकेको र पछि भुक्तानी गर्नु पर्ने व्यहोरा प्रमाणित हुने देहायका कागजातहरूको आधारमा ड्राफ्ट/टि.टि.को माध्यमबाट सम्बन्धित निर्यातकर्ताको नाममा भुक्तानी हुने गरी सटही दिन सकिनेछ :-
- (१) भुक्तानीको शर्त उल्लेख भएको वा उधारो विक्री गरेको पुष्टी हुने कागजात वा सम्बन्धित पक्षले बिल विजकको नम्बर र रकम समेत उल्लेख गरी भुक्तानी दावी गरेको पत्र
  - (२) क्रेडिट बिल विजक ,
  - (३) सामान ढुवानी भएको पुष्टी हुने ढुवानी सम्बन्धी कागजात ,
  - (४) आयात भएको पुष्टी हुने भन्सार प्रज्ञापनपत्र,
  - (५) राजस्व तिरेको रसिद ।
- यसरी सटही प्रदान गरेपछि प्रज्ञापनपत्र र राजस्व तिरेको रसीद लगायतका सक्कल कागजातहरूमा सटही प्रदान गरेको व्यहोरा दरपीठ गरी बैंक/वित्तीय संस्थाको छाप लगाई ती कागजातका प्रतिलिपिहरू राख्नु पर्नेछ ।
- (छ) प्रतीतपत्र अन्तरगत भारतबाट मालसामान आयात गर्दा प्रतीतपत्र सम्बन्धी प्रचलित व्यवस्थाको अधीनमा रही गर्नु पर्नेछ । तर त्यस्तो आयातमा भन्सार धरौटी लिन भने अनिवार्य हुने छैन ।
- (ज) तेस्रो मुलुक तथा भारतबाट मालसामान आयात गर्ने क्रममा क्लियरिङ, फर्वार्डिङ, ढुवानी, भाडा भरौट आदिको लागि भुक्तानी गर्नु पर्ने पक्षको आधिकारिक निवेदन साथ देहायका कागजातका आधारमा सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिने छ :-
- (१) आयातकर्ता आफैले त्यस्तो खर्चको भुक्तानी नगर्ने भएमा एजेन्टलाई काम सुम्पिएको व्यहोरा खुल्ने कागजात ।
  - (२) कार्गो, क्लियरिङ /फर्वार्डिङ एजेन्सीबाट सम्बन्धित पक्षको नाममा जारी भएको रकम र प्रयोजन खुलेको बिल विजक ।
  - (३) ढुवानी सम्बन्धी कागजात (बि.एल. एच.बि.एल, कन्साइनमेण्ट नोट, एल.आर., आर.आर, सि.टी.डी, आदि) को प्रतिलिपि ।
  - (४) निर्यातकर्ताले आयातकर्ताको नाममा जारी गरेको आयात हुने मालसामानको मूल्य र मूल्य आधार तथा स्थान (सि.आई.एफ., एफ.ओ.बि., आदि) खुलेको प्रोफर्मा वा कमर्सियल इन्वाईस वा अन्य कागजात ।
  - (५) आयातकर्ता आफैले भुक्तानी गर्ने भएमा आयात भएको पुष्टी हुने भन्सार प्रज्ञापनपत्र र राजस्व तिरेको रसीदको प्रतिलिपि ।
  - (६) मालसामान आयातको लागि जारी भएको प्रतीतपत्र वा ड्राफ्ट टि.टि. को प्रतिलिपि र क्रेडिट सुविधामा आयात हुने भएमा सो व्यहोरा खुल्ने कागजात वा आयातकर्ताको स्वघोषणा ।
- (झ) तेस्रो मुलुकमा सामान निर्यात गर्दा ढुवानी/क्लियरिङ/फर्वार्डिङ आदिको लागि सम्बन्धित पक्षको आधिकारिक निवेदन साथ देहायका कागजात लिई सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिने छ ।
- (१) एजेन्ट मार्फत गर्ने भएमा सम्बन्धित एजेन्टलाई काम सुम्पिएको व्यहोरा खुल्ने कागजात ।
  - (२) एजेन्सीबाट सम्बन्धित पक्षको नाममा जारी भएको बिल विजक वा अन्य कागजात ।
  - (३) सामान निकासी भएको प्रमाणित हुने भन्सार प्रज्ञापनपत्र र राजस्व तिरेको रसीद ।

- (४) दुवानी सम्बन्धी कागजातको प्रतिलिपि ।
- (५) निर्यातकर्ताले जारी गरेको निर्यात हुने मालसामानको मूल्य आधार तथा स्थान (सि.आई.एफ, एफ.ओ.बि. आदि) खुलेको प्रोफर्मा वा कमर्सियल इन्वाइस वा अन्य कागजातको प्रतिलिपि ।
- (ब) भारतीय पत्रपत्रिकाको भुक्तानी पठाउँदा पत्रपत्रिका पठाउने कम्पनीको विजकको आधारमा एकाउन्टपेयी ड्राफ्ट/टि.टि./मेल ट्रान्सफर आदिको माध्यमबाट भुक्तानी हुने गरी प्रमाण राखी सटही दिन सकिनेछ ।
- (ट) यस परिपत्रमा स्पष्ट उल्लेख भएका सेवा सुविधा बाहेक अन्य सेवा सुविधा उपयोग गरे वापतको भुक्तानी पठाउनु परेमा अनिवार्य रूपमा यस बैंकबाट स्वीकृति लिनु पर्नेछ ।
- (ठ) नेपालमा विधिवत दर्ता भई कारोबार गर्न स्वीकृति प्राप्त गरेका नेपाली तथा विदेशी संघ संस्था, कम्पनी आदिले भारत स्थित संघ, संस्था, कम्पनीसँग विविध सेवा/सुविधा लिने सम्झौता/सहमति बमोजिम भुक्तानी गर्नुपर्ने रकमको लागि सम्बन्धित नियामक निकायबाट सम्झौता/सहमति स्वीकृत वा सटही सिफारिस भएको आधारमा नियमानुसार लाग्ने अग्रिम करहरू दाखिला गर्नुपर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित पक्षले नै लिनुपर्ने शर्तमा सटही रकम पुष्टि हुने कागजातहरूको प्रतिलिपि लिई सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ । नियामक निकाय नभएको र नियामक निकायबाट सम्झौता स्वीकृत वा सिफारिस हनु नसकेको अवस्थामा यस विभागको स्वीकृतिको आधारमा मात्र सटही सुविधा प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
- (ड) नेपाली नागरिक तथा नेपालमा विधिवत दर्ता भएका फर्म, कम्पनी, संघ संस्थाले भारतस्थित नियोग, संघ, संस्था, कम्पनीसँग लिने विभिन्न सेवा शुल्क भुक्तानीको लागि भारतीय रूपैयाँ १,००,०००।-(रु एक लाख) सम्मको सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ । यस्तो सटही सुविधा प्रदान गर्दा सटही रकमलाई पुष्टि गर्ने बिल/विजक वा अन्य कागजात र सटही माग गर्ने व्यक्ति भए निजको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि र फर्म, कम्पनी, संघ संस्था आदि भएमा विधिवत दर्ता भएका अध्यावधिक प्रमाणपत्रहरूको प्रतिलिपिका साथै नियमानुसार कर लाग्ने भएमा कर दाखिला गरेको प्रमाण लिनुपर्ने छ ।
- (ड) मालसामान आयात/निर्यात गर्दा क्लियरिङ, फर्वाडिङ, दुवानी आदिको लागि अग्रिम भुक्तानी गर्नु परेमा यस्तो भुक्तानी आवश्यक पर्ने प्रमाणित हुने कागजात र भुक्तानी गर्नु पर्ने पक्षले आवश्यक कागजात पछि, पेश गर्ने प्रतिबद्धता सहित दिएको अधिकारिक निवेदनको आधारमा सटही प्रदान गर्न सकिनेछ । यस्तो अग्रिम भुक्तानी गएको सटहीको अभिलेख राखी सटही लिएको रकम पुष्टि हुने गरी माथि दफा १(ज) र (झ) बमोजिमका आवश्यक कागजात समयमै पेश नगर्नेको विवरण मासिक रूपमा यस बैंकमा पठाउनु पर्नेछ ।
- (ण) सामान आयात वा निर्यातको सिलसिलामा पोर्ट अथोरिटी वा सो सम्बन्धी कार्य गर्ने निकायमा तिर्नु पर्ने डेमरेज (Demurrage) शुल्कको लागि सम्बन्धित आयात/निर्यातको लागि जारी भएको दुवानी सम्बन्धी कागजातको प्रतिलिपि सो दुवानी कागजातको नम्बर समेत उल्लेख भई सम्बन्धित निकायबाट जारी भएको बिल विजकको आधारमा सटही प्रदान गर्न सकिनेछ ।
- (त) नेपालका आयातकर्ताहरूले भारतका विभिन्न स्थानबाट भारतीय ट्रान्सपोर्ट/कम्पनी मार्फत माल सामान दुवानी गराउँदा लाग्ने दुवानी खर्चको लागि सम्बन्धित आयातकर्ताको निवेदन साथ दुवानी सम्बन्धी कागजातको प्रतिलिपि बिल/विजक आदि लिई दुवानी बापतको हुने रकम उपलब्ध भएसम्म नगदमै पनि दिन सकिने छ । पूरै रकम नगदमा सटही प्रदान नभई आंशिक रूपमा केही रकम

नगदमा सटही प्रदान गरेको अवस्थामा बाँकी रकम अन्य माध्यमबाट सटही प्रदान गर्नु पर्दा नगद सटही प्रदान गर्ने बैंक वित्तीय संस्थाले नै सटही प्रदान गर्नु पर्नेछ । यसरी गरेको भुक्तानीको सटही सुविधा प्रदान गर्ने बैंक, वित्तीय संस्थाले नगद सटही प्रदान गरेपछि सो व्यहोरा पुष्टी हुने गरी ढुवानी सम्बन्धी कागजात र बिल, बिजकको सक्कल प्रतिमै दरपीठ गरी छाप लगाउने र सो दरपीठ भएको कागजातको प्रतिलिपि राख्नु पर्ने छ ।

- (थ) भारतमा कर्जा लिने प्रयोजन बाहेक व्यापारिक कारोबारको लागि आवश्यक पर्ने सबै किसिमका बैंक ग्यारेण्टी (परफरमेन्स वण्ड, विड वण्ड, एडभान्स पेमेन्ट ग्यारेण्टी आदि) बैंक, वित्तीय संस्था आफैले जारी गर्न सक्नेछन् । तर, व्यक्तिगत निवेदक र व्यक्तिगत वेनिफिसियरी हुने भएमा कुनै पनि किसिमको बैंक ग्यारेण्टी जारी गर्न पाइने छैन ।
  - (द) आयातीत मालसामान भारतको विभिन्न स्थानस्थित वेयर हाउस/गोदाममा राख्ना गरिने बीमा र भारतीय बिक्रेताले बिक्री भएको सामानको वारेन्टी स्वरूप निश्चित अवधिको लागि गरिदिने सहुलियत दरको बीमा गरे वापतको रकम सम्बन्धित बिक्रेतासँग भएको सम्झौता वा सोको आधारमा जारी भएको बिल बिजक र बिमा कम्पनीले जारी गरेको बीमा पोलिसीको प्रतिलिपि तथा बिल बिजकको आधारमा गरिने भुक्तानीको लागि आवश्यक सटही प्रदान गर्न सकिने छ ।
  - (घ) भारतबाट नेपालमा सामान ढुवानी गर्ने तथा नेपालबाट तेस्रो मुलुक/भारतमा निर्यात गर्ने क्रममा भारतीय ट्रान्सपोर्ट कम्पनीहरूलाई नगदमा नै भा.रु. तिर्नु पर्ने अवस्था आई परेमा भा.रु. ७५,०००/- (पचहत्तर हजार मात्र) सम्म ट्रान्सपोर्ट कम्पनीहरूद्वारा जारी गरिएको ट्रक रिसिट तथा सक्कल प्रज्ञापनपत्रमा सटही दिइको रकम दरपीठ गरी नगदमा सटही सुविधा उपलब्ध गराउन सकिने छ ।
२. नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय सरकारी तथा अर्धसरकारी संघ संस्था, नेपाली संघ संस्था कम्पनी, कुट्टनीतिक नियोग र राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय गैर सरकारी संघ संस्थालाई प्रदान गर्ने सटही सुविधा:
- (क) सरकारी तथा अर्ध सरकारी संस्थानहरू जस्तै: जनकपुर चुरोट कारखाना, साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेशन, नेशनल ट्रेडिङ लिमिटेड आदिका सामानहरूको भारतीय रेल्वेबाट सामान छुटाउन रेल्वेको चलान हेरी सो मा उल्लेख भएको रकम बराबरको सटही दिन सकिनेछ । यसरी सटही दिइएकोमा सटही दिइएको मितिले १५ दिन भित्र रेल्वे रिसिप्टको प्रमाणित प्रति पेश गराउनु पर्नेछ ।
  - (ख) भारतमा कार्यालय खोली काम गर्न कानूनत: स्वीकृति प्राप्त गरेका नेपाली कम्पनीहरूको कार्यालय सञ्चालनको लागि खर्चको फाँटवारी पेश गर्ने शर्तमा ३ महिनाको लागि आवश्यक हुने रकम सटही प्रदान गर्न सकिनेछ । यसरी प्रदान भएको सटही सुविधा रकमको फाँटवारी पेश भएपछि मात्र थप सटही सुविधा प्रदान गर्नुपर्नेछ । यस्तो फाँटवारी छ महिनासम्म पनि पेश नगर्ने कम्पनीको नाम, ठेगाना, सटही उपलब्ध गराएको मिति र रकम समेतको विवरण नियमित रूपमा यस विभागमा पठाउनु पर्नेछ ।
  - (ग) भारतमा मुख्य कार्यालय रही नेपालमा विधिवत दर्ता भई शाखा/सम्पर्क कार्यालय खोली कारोबार गरिरहेका कम्पनीहरूले आफ्नो खातामा रहेको रकम भारतस्थित आफ्नो कार्यालयमा पठाउन चाहेमा प्रचलित व्यवस्था अनुसार आयकर चुक्ता गरेको प्रमाण लगायतका कागजातका आधारमा सटही प्रदान गर्न सकिनेछ ।
  - (घ) कुट्टनीतिक नियोगले आफ्नो विदेशी मुद्राको स्रोतबाट खर्च हुने गरी निश्चित प्रयोजन तोकी आधिकारिक अनुरोध गरेमा सटही प्रदान गर्न सकिनेछ ।

- (ङ) राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संघ संस्थाहरूले विभिन्न दातृ निकायबाट विदेशी मुद्रामा प्राप्त गरेका सहयोग रकममा नबढने गरी आफ्ना कार्यक्रम सञ्चालन लगायतका विविध कार्यहरूको लागि सटही माग गरेमा नियामक निकाय वा सम्बन्धित सरकारी निकायबाट कार्यक्रम सञ्चालन गर्न वा खर्च गर्न दिएको स्वीकृति, विदेशी मुद्रा भित्रिएको प्रमाण तथा त्यस्ता कार्यको लागि जारी भएका सम्झौता/सहमति, बिल/विजक जस्ता स्पष्ट प्रयोजन खुलेका कागजात र आधिकारिक अनुरोधको आधारमा सटही सुविधा उपलब्ध गराउन सकिनेछ । विदेशी मुद्राको स्रोत नभएको अवस्थामा यस्तो सटही आवश्यक परेमा सम्बन्धित नियामक निकाय वा सरकारी निकायको स्वीकृति/सिफारिसको आधारमा मात्र उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।
- (च) नेपाल सरकारका विभिन्न निकाय सरकारी तथा अर्ध सरकारी संघ संस्थाहरू र विधिवत दर्ता भएका नेपाली संघ संस्था कम्पनीहरूले आफ्ना पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई भारतमा तालिम, गोष्ठी, सभा, सेमिनार आदिमा पठाउन आवश्यक पर्ने रकमको लागि आधिकारिक पत्रको आधारमा सटही प्रदान गर्न सकिनेछ ।
- (छ) नेपाल सरकार, सो अन्तर्राष्ट्रिय विभिन्न निकाय, सरकारी तथा अर्धसरकारी संघ संस्थाहरू, यस बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले विभिन्न प्रयोजन (जस्तै: मालवस्तु तथा सेवा आयात, लिज वा लिज पर्चेज, सदस्यता शुल्क, सेवा भुक्तानी, मर्मत, विज्ञापन, सफ्टवेयर खरीद तथा सेवा, छपाई, डेमरेज, कानूनी सेवा, परामर्श सेवा, प्राविधिक लगायतका सेवा शुल्क) को लागि प्रयोजन पुष्टि हुने आवश्यक कागजात सहित भारतीय रूपैयाँको सटही सुविधा माग गरेमा नियमानुसार लाग्ने अग्रिम कर (TDS) दाखिला गरेको प्रमाण वा दाखिला गर्ने लिखित प्रतिवद्वताको आधारमा प्रचलित व्यवस्था बमोजिम भारतस्थित Beneficiary लाई भुक्तानी गर्ने प्रयोजनको लागि सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ । यस्तो सटही सुविधा व्यक्ति विशेषको नाममा पठाउनु परेमा यस विभागको स्वीकृति अनिवार्य रूपमा लिएको हुनु पर्नेछ ।
- (ज) परिवर्त्य विदेशी मुद्राको आफ्नै श्रोत भएका नेपाली संघसंस्था, कम्पनी, फर्महरूले आफ्नै विदेशी मुद्रा खाता खर्च हुने गरी भारतीय रूपैयाँको सटही माग गरेमा माथि खण्ड (छ) मा उल्लिखित प्रयोजनका लागि सोही खण्डमा उल्लिखित प्रक्रिया पुरा गरी सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिनेछ ।
- (झ) नेपालमा विधिवत दर्ता भई विविध किसिमका व्यापार व्यवसाय गर्ने व्यवसायीहरूले आफ्नो व्यवसायबाट भएको नाफा भारत पठाउन चाहेमा सम्बन्धित व्यवसायीको आधिकारिक निवेदन साथ देहायका कागजात लिई सटही प्रदान गर्न सकिने छ :-
- (क) व्यापार/व्यवसाय दर्ता तथा कारोबार अनुमति प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
  - (ख) प्यान/भ्याट दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।
  - (ग) सम्बन्धित आर्थिक वर्षको कर चुक्ता प्रमाणपत्र ।
  - (घ) सम्बन्धित व्यवसायीको पहिचान खुल्ने प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि ।

३. अन्तर बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी कारोबार व्यवस्था :

- (क) बैंक/वित्तीय संस्थाहरू र यस बैंक बीच हुने भारतीय रूपैयाँ खरिद बिक्री कारोबारलाई सुचारूरूपले सञ्चालन गर्न निम्नानुसारको व्यवस्था गरिएको छ :-

- (१) व्यापारिक तथा कार्ड कारोबारको भुक्तानी दिनको निमित्त भारतीय रूपैयाँको मौज्दात कायम गर्ने प्रयोजनका लागि मासिक कारोबारको आधारमा बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूलाई औसतमा एक हप्तालाई आवश्यक हुने भारतीय रूपैयाँको सटही सुविधा यस बैंकको बैंकिङ्ग कार्यालयबाट उपलब्ध गराइने छ । यस प्रयोजनको लागि बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले यसै परिपत्रसाथ संलग्न वि.वि.नि.भा.रु.फा.नं.१ बमोजिमको विवरण भरी आवेदन दिनु पर्नेछ ।
- (२) सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थाहरूले भा.रु. रकमान्तर गर्नुपर्दा Value Date भन्दा एक कार्य दिन (Working Day) अगाडिनै रकमान्तरको लागि यस बैंकको बैंकिङ्ग कार्यालयलाई यसैसाथ संलग्न वि.वि.नि.भा.रु.फा.नं. १ बमोजिमको निवेदन फाराम प्रयोग गरी लिखित अनुरोध गर्नु पर्नेछ ।
- (३) यसरी अनुरोध प्राप्त भएपछि बैंकिङ्ग कार्यालयले Value Date अगावै रकमान्तरको व्यवस्था गर्नु पर्नेछ ।
- (४) Value Date को दिन सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थाको खातामा रकमान्तर गरेको रकम बराबरको हुने रकम बैंकिङ्ग कार्यालयले प्रचलित नियमानुसार Debit गर्नु पर्नेछ ।
- (५) कथंकदाचित् उक्त दिन सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थाहरूको खातामा पर्याप्त मौज्दात नरहेमा व्याज सहित असुल उपर गर्नु पर्नेछ ।
- (६) बैंक/वित्तीय संस्थाहरूले यस बैंकसँग भारतीय रूपैयाँ खरिद गर्दा साविकमा यस बैंकले लिने गरेको कमिसन रकम लिनु पर्ने छैन । तर प्रति १०० भा.रु.मा -१५ पैसाका दरले बढ्दा कमिसन भने लिनु पर्नेछ । यसरी लिएको कमिसनको ५० प्रतिशत रकम सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थाहरूलाई फिर्ता गर्नु पर्नेछ ।
- (ख) नेपालका बैंक/वित्तीय संस्थाहरूले भारतीय बैंकहरूमा Bank Deposit को रूपमा भारतीय रूपैयाँ लगानी गर्न पाइने छैन ।
- (ग). बैंक/वित्तीय संस्थाहरूले चाहेमा भारतीय रूपैयाँको अन्तर बैंक कारोबार र अन्तर बैंक कर्जा सापटी (Lending/Borrowing) कारोबार गर्न सक्नेछन् ।
- (घ) नेपाली बैंक/वित्तीय संस्था उपर खिचिएका चेकहरू भारतीय बैंकहरू मार्फत भारतीय रूपैयाँमा भुक्तानी हुने गरी कलेक्सनको लागि पेश हुन आएको खण्डमा सटही दिन पाइने छैन ।
- (ङ) नगद भा.रु. लिई सोको भा.रु. ड्राफ्ट मारन आएमा त्यस्तो ड्राफ्ट जारी गर्न पाइने छैन ।
४. भारतमा रिप्याट्रियशन गर्ने व्यवस्था:
- (क) नेपालमा कार्य गर्न कानुनत: स्वीकृति पाएका भारतीय वीमा कम्पनीहरूको रकम भारतमा पठाउँदा वि.वि.नि.भा.रु.फा.नं.२ बमोजिमको विवरण रेमिटान्स पठाउन चाहने भारतीय वीमा कम्पनीहरूबाट लिई रेमिटान्स पठाउनुपर्ने बचत रकमको सटही उक्त कम्पनीहरूबाट माग भई आएमा त्यस्तो सटही दिन सकिनेछ ।
- (ख) नेपालमा कार्य गर्ने वीमा कम्पनीहरूले पुनर्वीमा वापतको रकम भारतमा भुक्तानी गर्नु पर्दा देहायका कागजातका आधारमा सटही दिनु पर्नेछ :-
- (१) सम्बन्धित बैंक तथा वित्तीय संस्थाको नाममा जारी भएको वीमा समितिको सक्कलै सिफारिस पत्र ।
- (२) वीमा समितिले सिफारिस गरेको रकमलाई पुष्टि गर्ने सम्बन्धित पुनर्वीमा कम्पनीहरूको डेविट/क्रेडिट नोट, इन्भ्वाइस जस्ता कागजात ।

- (३) भुक्तानी गर्नुपर्ने रकमको *Gross* रकममा प्रचलित व्यवस्था अनुसार अग्रिम आयकर (TDS) दाखिला गरेको पुष्टि हुने वा कर सम्बन्धी दायित्व सम्बन्धित कम्पनीले नै लिने प्रतिबद्धता व्यक्त भएको कागजात ।
- (ग) नेपालमा कार्य गर्ने विधिवत स्वीकृति पाएका भारतीय एयरलाइन्सहरूको रकम भारतमा पठाउँदा वि.वि.नि.भा.रू.फा.नं.३ बमोजिमको विवरण रेमिटान्स पठाउन चाहने भारतीय एयरलाइन्सहरूबाट लिई खोको आधारमा बचत भएको रकम पठाउन सटही दिन सकिनेछ ।
- (घ) भारतस्थित ट्राभल, टूर, ट्रेकिङ तथा बुकिङ ऐजेन्सीसँग सम्झौता/सहकार्य गरी यातायातका विभिन्न साधन लगायत विविध भ्रमणको लागि टिकट/भ्रमण प्याकेज बुकिङ गर्ने विधिवत स्वीकृति प्राप्त गरेका नेपाली ऐजेन्सीहरूले उल्लिखित प्रयोजनको लागि आधिकारिक अनुरोध गरी सटही माग गरेमा सम्झौता वा सहमति, प्रयोजन खुल्ने कागजात वा विक्री/बुकिङ गरेको विवरण वा बिल/बिजकको आधारमा सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्ने प्रयोजनको लागि सटही दिन सकिनेछ ।

५. सर्वसाधारणसँग भा.रू. कारोबार गर्ने व्यवस्था :

भारतमा भ्रमण, अध्ययन, औषधोपचार, तिर्थयात्रा आदि लगायत व्यवहारिक प्रयोजनका विविध काममा जानेहरू र गई बसेका परिवार, आफन्तलाई पठाउने प्रयोजनको लागि नगद/ड्राफ्ट/टि.टि/मे.ट्रा/यात्रुचेक/विविध किसिमका कार्ड आदिको माध्यमबाट सटही प्रदान गर्दा सम्बन्धित व्यक्तिसँग संलग्न वि.वि.नि.भा.रू. फा.नं. ६ को नमूना बमोजिमको निवेदनको आधारमा तल उल्लेखित व्यवस्था बमोजिम सटही प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

- (क) नगद भा.रू. सटही माग भएमा भा.रू. २५,०००/- (भा.रू.पच्चीसहजार मात्र) मा नबढाई निवेदनको आधारमा उपलब्ध भएसम्म नगदै पनि दिन सकिनेछ । बैंक/वित्तीय संस्थाहरूले यस्तो सटही दिंदा सकभर नगदको सटौ उल्लिखित अन्य माध्यमबाट सटही दिन प्रोत्साहन गर्नु पर्नेछ । तर, औषधोपचारको हकमा नेपालमा मान्यता प्राप्त (रजिष्टर्ड) डाक्टरहरूबाट सिफारिस भएको कागजातहरूको आधारमा आवश्यकता र औचित्यता हेरी अधिकतम भा.रु. ५०,०००/- (पचास हजार मात्र) सम्म नगदमा नै सटही सुविधा प्रदान गर्न सकिने छ ।
- (ख) भा.रू. २५,०००/- (भा.रू.पच्चीसहजार मात्र) भन्दा बढी रकमको सटही माग भएमा ड्राफ्ट/टि.टि/मेरे ट्रान्सफर क्रेडिट, डेविट वा प्रिपेड कार्ड आदिको माध्यमद्वारा सटही दिन सकिनेछ तर यसरी भा.रू. सटही दिंदा के कामको लागि सो रकम आवश्यक भएको हो प्रमाण खुल्ने कागजात सहित व्यहोरा खुलेको आवेदन लिनु पर्नेछ । यसरी सटही दिंदा भा.रू. को दुरुपयोग नहोस् भन्ने दृष्टिकोण राखी प्रमाणित कागजात लिई वा ग्राहकको पहिचानमा पछि प्रमाण पेश गर्ने शर्तमा आवेदन फाराम लिई सटही दिन सकिनेछ ।
- (ग) यस दफा बमोजिम सटही सुविधा प्रदान गर्दा एक व्यक्तिको नाममा एउटा मात्र सटही सुविधा प्रदान गर्नु पर्नेछ । पछि प्रमाण पेश गर्ने शर्तमा सटही प्रदान गरेको अवस्थामा पहिले प्रदान भएको सटही सुविधाको प्रमाणित कागजात प्राप्त भए पछि मात्र अर्को सटही सुविधा प्रदान गर्नु पर्नेछ ।
- (घ) माथि खण्ड (ख) मा उल्लेख गरिएको प्रमाणित कागजातको रूपमा भ्रमण तीर्थयात्रा आदिको लागि जारी भएको टिकट बुकिङ वा सो सम्बन्धी ब्रोसर वा अन्य कागजातको प्रतिलिपि, अध्ययनको हकमा सोका लागि सम्बन्धित शैक्षिक संस्थाबाट जारी भएको पत्र वा ब्रोसर वा अध्ययन प्रयोजनको पुष्टि हुने कागजात र औषधोपचारको लागि चिकित्सक वा उपचार गराएको वा गर्ने संस्थाबाट जारी भएको प्रेस्क्रिप्शन वा भारतस्थित उपचार गर्ने संस्थासँग उपचार प्रयोजनको लागि भएको पत्राचार वा उपचार प्रयोजन प्रष्ट हुने अन्य कागजात प्रमाणको रूपमा लिन सकिनेछ । साथै, सटही माग गर्ने पक्षले कागजात उपलब्ध गराउन सक्छ भन्नेमा बैंक/वित्तीय संस्था विश्वस्त भएमा आवश्यक कागजात निश्चित अवधिभित्र उपलब्ध गराउनु पर्ने शर्तमा समेत सटही उपलब्ध गराउन सकिनेछ । भारतमा अध्ययन, उपचारमा जाने व्यक्ति स्वयम् उपस्थित हुन नसक्ने अवस्थामा त्यस्ता

व्यक्तिहरूको लागि चाहिने सटही निजको नजिकको नातेदार, संरक्षक वा कुरूवाको नाममा समेत दिन सकिनेछ ।

- (ङ) यस दफामा अन्यत्र जेसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि क्रेडिट कार्ड, डेबिट कार्ड, प्रिपेड कार्ड, ए.टि.एम. कार्ड, आदिका माध्यमबाट सटही प्रदान गर्दा देहाय बमोजिम गर्नु पर्नेछ ।
- (१) माथि उल्लिखित कुनै पनि किसिमका कार्डहरू सम्बन्धित व्यक्तिको आफ्नो बैंकमा रहेको खाताबाटै खर्च हुने गरी मात्र जारी गर्नु पर्ने ।
- (२) बैंक, वित्तीय संस्थाले आ-आफ्ना आन्तरिक व्यवस्था अनुरूप कार्ड जारी गर्दा देहायका शर्तहरू अनिवार्य रूपमा राख्न पर्ने ।
  - (क) तोकिएको सीमा र व्यवस्था बमोजिम मात्र भा.रू. खर्च गर्न पाइने ।
  - (ख) पूँजीगत कारोबारको लागि खर्च गर्न नपाइने ।
  - (ग) मालसामान खरिद तथा सेवा उपयोग बापत प्वाइण्ट अफ सेल मार्फत खर्च भएको रकमको बिल बिजक लगायत आवश्यक विवरण माग गर्न सकिने र यसरी माग भएका कागजात लगायतका विवरण कार्ड होल्डरले सम्बन्धित बैंकलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
  - (घ) तोकिएको सीमा शर्त र व्यवस्थाको प्रतिकुल हुने गरी खर्च गरिएको पाइएमा जारी भएको कार्डबाट कारोबार गर्न जुनसुकै बखत रोक लगाउन सकिने र यस्तो कारोबार गर्नेहरूको विवरण नेपाल राष्ट्र बैंकमा उपलब्ध गराई आवश्यक कारबाही समेत गर्न सकिने ।
  - (ङ) यस परिपत्र लागू हुनु भन्दा पहिले जारी भई प्रयोगमा रहेका कार्डहरूलाई तीन महिना भित्र यस व्यवस्था अनुरूप हुने गरी बैंक, वित्तीय संस्थाहरूले आफ्नो सिस्टममा आवश्यक परिमार्जन/परिवर्तन गरी सक्नु पर्नेछ, र यस अवधिभित्र त्यस्ता कार्ड मार्फत अस्वभाविक रूपमा भा.रू. खर्च भएको देखिएमा सम्बन्धित कार्ड रद्द गरी सोको विवरण यस बैंकलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
  - (३) नियमितरूपमा प्रत्येक महीना भा.रू.१ लाख भिक्ने व्यक्तिहरू पहिचान गरी खर्चको औचित्य पुष्टि नभएमा वा शंकास्पद देखिएमा त्यस्ता व्यक्तिको खाता तथा कार्डबाट हुनसक्ने कारोबार रोकका गरी यस विभागलाई जानकारी गराउनु पर्ने ।
  - (४) एक दिनमा बढीमा भा.रू.१५ हजार र प्रति महिना भा.रू. १ लाख सम्म मात्र नगद भिक्न सकिने छ ।
  - (५) आवश्यक कागजातको आधारमा कार्डमार्फत थप सटही माग गर्नेको हकमा सो थप सटही रकम समेत कार्डको सीमामा थप गर्न सकिने ।
- (च) प्रचलित कानुन अनुसार नेपालस्थित विभिन्न निकायमा कार्य गर्ने भारतीय नागरिकहरूले आर्जन गरेको पारिश्रमिक आयको हकमा सोको ७५ प्रतिशतसम्म र संचयकोष तथा अवकाशकोष लगायतका सुविधा रकमको हकमा प्रचलित व्यवस्था बमोजिमको कर भुक्तानी बाँकी रहेको पुरै रकम सम्म नियमानुसार सम्बन्धित रोजगारदाताले गरेको सिफारिश र सम्बन्धित व्यक्तिको अनुरोधमा सटही प्रदान गर्न सकिने छ ।

६. भारतीय रूपैयाँको खरीद/विक्री एवं भुक्तानीमा बन्देज :

- (क) भारतीय रूपैयाँ ५०० र १००० दरका नोटहरूको सम्बन्धमा देहाय बमोजिम व्यवस्था भएकोले प्रति व्यक्ति भा.रु. २५,०००/- (पच्चीस हजार) को सीमाभित्र रही खरिद विक्री गर्न सकिने छ ।

- (अ) नेपाली र भारतीय नागरिकले भारतीय रूपैयाँ ५०० (पाँच सय) र १००० (एक हजार) दरका नोटहरु प्रति व्यक्ति भा.रु.पच्चीस हजारसम्म नेपालभित्र ल्याउन वा नेपाल बाहिर लैजान सक्नेछन् ।
- (आ) खण्ड (अ) मा उल्लिखित दरका हदभन्दा बढी ल्याएका वा लगेका भा.रु. ५०० र १००० दरका नोटहरु जफत हुनेछ ।
- (इ) नेपाली नागरिकले भारतीय रूपैयाँ भारत बाहेक अन्य मुलुकमा लैजान वा अन्य मुलुकबाट नेपाल ल्याउन पाइने छैन ।
- (ख) नेपाली र भारतीय नागरिकहरूसँग बाहेक अन्य मुलुकका नागरिकसँग सबै बैंक/वित्तीय संस्था लगायत इजाजतपत्र प्राप्त अन्य निकायहरूले भारतीय रूपैयाँको नोट, यात्रुचेक, ड्राफ्ट आदिको खरिद, टि.टि.को भुक्तानी र भारतीय रूपैयाँको क्रेडिट कार्ड अन्तर्गत कुनै कारोबार गर्न पाइने छैन ।
- (ग) भारतस्थित वीमा कम्पनीको वीमा पोलिसी खरिद गर्ने तथा सो को प्रिमियम भुक्तानी गर्ने, भारतीय कम्पनीले जारी गरेको शेयरमा लगानी गर्ने, भारतमा घरजग्गा खरीद गर्ने जस्ता पुँजीगत प्रकृतिका कारोबारको प्रयोजनको लागि सटही सुविधा प्रदान गर्न पाइने छैन ।
- (घ) भारतस्थित बैंक तथा वित्तीय संस्था एवम् बैंकिङ्ग कार्य गर्ने सहकारी संस्थाको नाममा कुनै प्रकारको खाता खोल्न वा त्यस्तै प्रयोजनका लागि भुक्तानी गर्न सटही सुविधा प्रदान गर्न पाइने छैन ।
- (ङ) यस बैंकबाट स्वीकृति प्रदान भएको अवस्थामा बाहेक ऋणको साँवा व्याज, मुनाफा, लाभांश आदि भुक्तानी गर्ने प्रयोजनको लागि सटही सुविधा प्रदान गर्न पाइने छैन ।

७. *Nostro* खाता सम्बन्धी व्यवस्था :-

- (क) यस बैंकका जिल्लास्थित कार्यालयहरूले सीमावर्ती भारतीय क्षेत्रमा अवस्थित भारतीय वाणिज्य बैंकहरूमा *Nostro* खाता खोल्ने र यी कार्यालयहरूले बैंक तथा वित्तीय संस्था एवं मनिचेज्जरलाई उपलब्ध गराउने भारतीय रूपैयाँ *Nostro* खाता खर्च हुने गरी चेक/ट्रान्सफर आदिको माध्यमबाट उपलब्ध गराउने तथा सर्वसाधारणलाई उपलब्ध गराउने सटही सुविधा समेत सकेसम्म चेकको माध्यमबाट उपलब्ध गराई भारतीय रूपैयाँको नगद कारोबारलाई कम गर्दै लैजाने ।
- (ख) सीमावर्ती क्षेत्रमा रहेका बैंकका कार्यालयहरूले पनि सो क्षेत्रमा रहेका भारतीय वाणिज्य बैंकहरूमा त्यस्तो *Nostro* खाता खोली आ-आफ्ना ग्राहक तथा सर्वसाधारणलाई विद्यमान व्यवस्था अनुसार उपलब्ध गराउने सटही सुविधा सोही खाता खर्च हुने गरी उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाई भारतीय रूपैयाँको नगद कारोबारलाई कम गर्दै लैजाने ।
- (ग) भारतीय सीमावर्ती क्षेत्रमा *Nostro* खाता खोल्न वित्तीय संस्था तथा मनिचेज्जरहरूलाई आवश्यक पर्ने सिफारिस देहायका शर्त राखी यस बैंकबाट उपलब्ध गराई *Nostro* खाता खोल्न दिने :-
- (१) उक्त खातामा यस बैंकले चेक/ट्रान्सफर आदिका माध्यमबाट उपलब्ध गराएको रकम मात्र जम्मा गर्न पाइने ।
  - (२) विद्यमान व्यवस्था अनुसार सर्वसाधारणलाई उपलब्ध गराउने भारतीय रूपैयाँ सटही सुविधा सोही खाता खर्च हुने गरी सकेसम्म चेकको माध्यमबाट उपलब्ध गराउनु पर्ने ।
  - (३) उक्त खाताको बैंक स्टेटमेण्ट मासिक रूपमा यस बैंकमा पेश गर्नु पर्ने ।
  - (४) नगद ल्याउँदाको ढुवानी, सुरक्षा, वीमा आदिको व्यवस्था आफैले गर्नु पर्ने ।
- (घ) बैंक, वित्तीय संस्था तथा मनिचेज्जरहरूलाई *Nostro* खाता खोल्न आवश्यक पर्ने सिफारिस यस बैंकको केन्द्रीय कार्यालय लगायत जिल्लास्थित कार्यालयबाट उपलब्ध गराइने ।

८. कागजात सुरक्षित राख्नु पर्ने :

यस परिपत्र बमोजिम व्यापारिक कारोबार एवं सटही सुविधा प्रदान गर्दा लिइएका प्रमाणित कागजातहरू यस बैंकबाट निरीक्षण हुँदा तथा प्रचलित कानुन बमोजिम जाँच बुझ गर्ने अधिकारीबाट जाँच बुझ हुँदाका बखत देखाउन सक्ने गरी सुरक्षित राख्नु पर्नेछ ।

९. वि.वि.नि. फाराम पेश गर्ने व्यवस्था :

- (क) यस बैंकका उपत्यका बाहिरस्थित कार्यालयहरूले आफ्नो कार्यालय र आफ्नो कार्यक्षेत्र अन्तर्गतका मनिचेब्जर मार्फत भएको कारोबार विवरण एकीकृत गरी यस बैंकको बैंकिङ कार्यालयलाई उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (ख) यस बैंकको बैंकिङ कार्यालयले उपत्यका बाहिरस्थित कार्यालयहरूले उपलब्ध गराएको तथ्यांक एकीकृत गरी यस विभागलाई उपलब्ध गराउनु पर्ने छ ।
- (ग) बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूले आफ्ना सम्पूर्ण कार्यालयहरूले गरेका सम्पूर्ण भारतीय रूपैया सम्बन्धी कारोबारको मासिक विवरण एकीकृत गरी यस विभागलाई प्रत्येक महिना समाप्त भएको १५ दिन भित्र वि.वि.नि.भा.र्ल.फा.नं. ४ र ५ बमोजिम उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।
- (घ) यस बैंकको शोधनान्तर महाशाखाको प्रयोजनको लागि उपलब्ध गराउने गरेको तथ्यांकहरू यथावत रूपमै उपलब्ध गराउनु पर्नेछ ।

१०. खारेजी र बचाउ

- (क) भारतीय रूपैयाँको कारोबार सम्बन्धमा यस बैंकबाट जारी भएका देहाय बमोजिमका परिपत्रहरू खारेज गरिएको छ :-
 (१) इ.प्रा.परिपत्र संख्या: ५५६ मिति २०६७/१२/७
 (२) इ.प्रा.परिपत्र संख्या: ६१३ मिति २०७१/०१/७
 (३) इ.प्रा.परिपत्र संख्या: ६३६ मिति २०७१/११/१२
- (ख) खण्ड (क) बमोजिम खारेज गरिएका परिपत्र बमोजिम भए गरेका काम कारवाही यसै परिपत्र बमोजिम भए गरेको मानिनेछ ।

भवदीय

(भिमसिंह दुङ्गाना)
कार्यकारी निर्देशक

बोधार्थ:-

१. श्री गभर्नरको कार्यालय
२. श्री डेपुटी गभर्नरको कार्यालय ।
३. श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, वित्तीय क्षेत्र व्यवस्थापन महाशाखा, सिंहदरवार, काठमाण्डौ ।
४. श्री नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय, भन्सार विभाग, त्रिपुरेश्वर ।
५. श्री नेपाल सरकार, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय, निर्यात प्रवर्द्धन तथा अन्तरराष्ट्रिय व्यापार शाखा ।
६. श्री वैंक तथा वित्तीय संस्था नियमन विभाग ।
७. श्री वैंक सुपरिवेक्षण विभाग ।
८. श्री आन्तरिक लेखा परीक्षण विभाग ।
९. श्री सूचना प्रविधि विभाग
१०. श्री नेपाल बैंकर्स एशोसिएसन, काठमाडौं ।
११. श्री नेपाल बैंकर्स एशोसिएसन, काठमाडौं ।

१२. श्री नेपाल उच्चोग वाणिज्य महासंघ, बागमती च्याम्बर, टेकु ।
१३. श्री नेपाल उच्चोग परिसंघ, बागमती च्याम्बर, टेकु ।

(बैंक/वित्तीय संस्थाले भा.रु. रकमान्तरको लागि आवेदन गर्ने फाराम)

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
बैंकिङ्ग कार्यालय
थापाथली, काठमाण्डौ ।

विषय :- भा.रु. खरिद वारे ।

महोदय,

यस बैंक/संस्थाको कारोवारको लागि भारतीय रूपैयाँको मौज्दात अपर्याप्त भएको हुँदा निम्न बमोजिम भा.रु. खरिद गर्न अनुरोध गरिएको छ ।

१) गत महिना (.....) को मासिक कारोवार

मासिक खरिद (भा.रु.) .....
मासिक विक्री (भा.रु.) .....(न्यून/वचत) .....
आगामी हप्ताको लागि आवश्यक भा.रु. ....

२) खरिद गरिने भा.रु. को परिमाण :

३) भ्यालु डेट :

४) भा.रु. जम्मा गर्नुपर्ने :-

(क) एजेन्सी बैंकको नाम :

(ख) ठेगाना :

(ग) खाता नम्बर :

उपर्युक्त बमोजिमको भा.रु. रकमान्तर गरिदिनु हुनको साथै भ्यालु डेट (Value Date) को दिन त्यस कार्यालयस्थित हाम्रो खाता (खाता नं. ....) मा आवश्यक रकम खर्च लेख्नु हुन समेत अनुरोध छ । साथै कथंकदाचित् उक्त खातामा पर्याप्त रकम नरहेको अवस्थामा प्रचलित व्याज दरबाट हुन आउने हर्जाना तिर्न हाम्रो मन्जुरी रहेको व्यहोरा पनि अनुरोध छ । भा.रु. खरिद र विक्रीको मासिक/साप्ताहिक विवरण फा.नं. ४ र ५ यसैसाथ संलग्न गरेका छौ ।

नोट: उक्त साप्ताहिक रकमको अतिरिक्त कुनै ठूलो भुक्तानी दिन आवश्यक परेमा सोको व्यहोरा खोली यसै फाराम सहित निवेदन पेश गर्नु पर्नेछ ।

भवदीय,

आधिकारिक दस्तखत
बैंक/वित्तीय संस्थाको छाप

भारतीय विमा कम्पनीहरूले रिप्याट्रिएसनको लागि अनुरोध गर्दा पेश गर्नु पर्ने फाराम

श्री (बैंक/वित्तीय संस्थाको नाम)
(ठेगाना)

महाशय,

यस कम्पनीको .....(साल).....महिना) को आमदानी खर्चको देहाय बमोजिमको विवरण पेश गरिएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभागको इ.प्रा. परिपत्र संख्या: ६४२ मिति २०७२/४/ को परिपत्र बमोजिम .... स्थित प्रिन्सिपल कम्पनी/मुख्य कार्यालय.....को नाममा रिप्याट्रिएसन गर्न प्रचलित विनियम दरमा सटही स्वीकृति उपलब्ध गराई दिनु हुन अनुरोध गर्दछौ।

१. .... महिनामा दावी भुक्तानी रकम रु.....	१०. .... महिनाको शुरूमा वाँकी रिजर्भ रकम रु.....
२. .... महिनाको अन्तसम्ममा भुक्तानी गर्न वाँकी दावी रकम रु..... ..... जम्मा रु.....	११. .... महिनाको प्रिमियम रकम रु .....
३. .... महिनाको शुरूमा दावी वाँकी रकम रु.....	१२. .... महिनाको व्याज आमदानी रकम रु .....
४. .... महिनाको खुद रकम रु	१३. .... महिनाको अन्य आमदानी रकम रु .....
५. .... कमिसन रु	१४. .... कुल मौज्दात रकम रु .....
६. .... व्यवस्थापन खर्च रु	
७. .... अन्य खर्चहरू रु	
.....	
८. .... महिनाको अन्तमा वाँकी रिजर्भ रु.....	
९. .... रिप्याट्रिएसनको लागि उपलब्ध वाँकी रु..... ..... जम्मा रु.....	

उपर्युक्त अवधिको विवरण ठीक दुरुस्त भएको प्रमाणित गर्दछौं। साथै, सो विवरण अनुसार अन्य बैंक/वित्तीय संस्थावाट रिप्याट्रिएसन सुविधा लिएको छैन। भुट्टा ठहरिएमा प्रचलित कानून/नियम बमोजिम सहने वुभाउने छौं।

मिति:

आधिकारिक दस्तखतः

कम्पनीको नाम

ठेगाना:

कम्पनीको छापः

वोधार्थः

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
निरीक्षण तथा अनुगमन फाँट
बालुवाटार, काठमाण्डौ।

भारतीय वायुसेवाहरूले रिप्याट्रिएसनको लागि अनुरोध गर्दा पेश गर्नु पर्ने फाराम

श्री (बैंक/वित्तीय संस्थाको नाम)
(ठेगाना)

महाशय,

यस कम्पनीको .....(साल).....महिना) को आमदानी खर्चको देहाय बमोजिमको विवरण पेश गरिएको छ। नेपाल राष्ट्र बैंक, विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभागको इ.प्रा. परिपत्र संख्या: ६४२ मिति २०७२/४/ को परिपत्र बमोजिम .... स्थित प्रिन्सिपल कम्पनी/मुख्य कार्यालय.....को नाममा रिप्याट्रिएसन गर्न प्रचलित विनियम दरमा सटही स्वीकृत उपलब्ध गराई दिनु हुन अनुरोध गर्दछौं।

१. .... महिनाको हवाई टिकट बिक्री रकम रु.....	कुल संकलित रकम रु. .....
२. .... महिनाको कार्गो/हवानी बिक्री (क) नियात रकम रु..... (ख) आयात रकम रु.....	
३. अन्य प्राप्ति संकलित रकम रु.....	
४. .... महिनाको भुक्तानी रकम रु	
५. .... महिनाको खुद रकम रु	
(क) तलव भत्ता आदि रु..... (ख) घरभाडा रु..... (ग) कर/दस्तर आदि रु	
(घ) कमिसन रु	
(ङ) व्यवस्थापन खर्च रु	
(च) अन्य खर्चहरू रु	
६. .... महिनाको अन्तमा खुद बाँकी रकम	रु.....
७. बैंक/वित्तीय संस्थास्थित खातामा बाँकी रकम	रु.....
८. खातामा राख्नु पर्ने त्युनतम मौज्दात रकम	रु.....
९. रिप्याट्रिएसन गर्नु पर्ने रकम	रु.....

उपरोक्त अवधिको विवरण ठीक दुर्स्त भएको प्रमाणित गर्दछौं। साथै, सो विवरण अनुसार अन्य बैंक/वित्तीय संस्थावाट रिप्याट्रिएसन सुविधा लिएको छैन। भुट्टा ठहरिएमा प्रचलित कानून/नियम बमोजिम सहने बुझाउने छौं।

मिति:

आधिकारिक दस्तखतः

कम्पनीको नाम

ठेगाना:

कम्पनीको छापः

बोधार्थः

श्री नेपाल राष्ट्र बैंक
विदेशी विनियम व्यवस्थापन विभाग
निरीक्षण तथा अनुगमन फाँट
बालुवाटार, काठमाण्डौ।

(इ.प्रा परिपत्र संख्या- ६४२ प्रयोजनको लागि)

वि.वि.नि.फा.नं. ४ (ग)

बैंक/वित्तीय संस्थाको नाम
.....ठेगाना

मिति :

नेपाल सरकार
.....भन्सार कार्यालय
.....।

विषय :- प्रतीतपत्र, ड्राफ्ट, टि.टि. सटही सुविधा (भा.रू.) ।

महाशय,

निम्न विवरण बमोजिमको सामानको पैठारीको लागि मेशर्श .....
लाई यस बैंक/वित्तीय संस्थाबाट निम्नानुसारको भा.रू. प्रतीतपत्र, ड्राफ्ट, टि.टि.नम्बर.....बाट प्रदान
गरिएको व्यहोरा प्रमाणित गरिएको छ ।

सि.नं. आयात गरिने सामानको विवरण हार्मोनिक कोड नम्बर परिमाण सटही लिएको कुल भा.रू. रकम

भवदीय,

विवरण तयार गर्नेको दस्तखतः
आधिकारिक दस्तखतः
छापः

नोट :- आयात गरिने सम्पूर्ण वस्तुहरूको नाम, ब्राण्ड, परिमाण इकाइ मूल्य कुल मूल्यबारे विस्तृत र प्रमाणित विवरण अनिवार्य रूपले उल्लेख गर्नुपर्नेछ । यस पृष्ठमा नअटाएको खण्डमा पछाडिको पृष्ठ प्रयोग गर्नुपर्नेछ ।

भन्सार प्रयोजनको लागि

माथि उल्लेखित विवरण अनुसारको मूल्य भा.रू. ..... को जम्मा .....
परिमाणको ..... सामानहरू मिति ..... को भन्सार रसिद नं.
..... बाट यस भन्सार कार्यालयबाट छुटाई लगेको प्रमाणित गर्दछौं ।

भन्सार अधिकृतको दस्तखत र छाप

नोट : (क) पहिलो दुईपत्रि भन्सार प्रयोजनका लागि (भन्सार कार्यालयबाट प्रमाणित गरी सोको एक प्रति सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थामै फिर्ता वुझाउनु पर्ने)
(ख) तेस्रो प्रति सम्बन्धित बैंक/वित्तीय संस्थामा अभिलेख राख्नुपर्ने ।

वि.वि.नि.भा.रू. फा.नं. ४

(इ.प्रा परिपत्र संख्या- ६४२ प्रयोजनको लागि)

(बैंक/वित्तीय संस्थाको नाम)
(ठेगाना)

मिति: २०७९ / / देखि मिति: २०७९ / / सम्म
भा.रू. खरिदको साप्ताहिक/मासिक विवरण

भा.रू. हजारमा

शीर्षक	दूश्य निर्यात बाहेक भा.रू. खरिद												जम्मा भा.रू. खरिद	कैफियत	
	सेवा	भ्रमण	निजी खर्च	अन्य	सामान बिक्री	खाद्यान्त	तेलहन	वनपैदावार	जिवित जनावर	जुट	कथा र कच्छ	अलैंची	अन्य निकारी		
नगद															
ड्राफ्ट/टि.टि.															
प्रतीतपत्र															
ए.टि.एम															
अन्य															

नोट:-

वि.वि.नि.भा.रू. फा.नं.५

(इ.प्रा परिपत्र संख्या- ६४२ प्रयोजनको लागि)

(बैंक/वित्तीय संस्थाको नाम)
(ठेगाना)

मिति: २०७ / / देखि मिति: २०७ / / सम्म
भा.रू. बिक्रीको साप्ताहिक/मासिक विवरण

भा.रू. हजारमा

शीर्षक	अदृश्य भुक्तानीको लागि भा.रू. बिक्री							दृश्य पैठारीको लागि भा.रू. बिक्री							जम्मा भा.रू. बिक्री	कैफियत
	शिक्षा	स्वास्थ्य	भ्रमण	तीर्थयात्रा	निजी खर्च	सेवा शुल्क	अन्य	फुटकर आयात	किलोरिङ्ग फरवाडिङ्ग	द्वानी तथा भाडा भरौट	पैठारीको लागि अधिम भुक्तानी	आइ. वि.सी. भुक्तानी	प्रतितपत्र अन्तरगत भुक्तानी			
नगद																
ड्राफ्ट/ टि.टि.																
प्रतीतपत्र																
ए.टि.एम.																
अन्य																

नोट:-

वि.वि.नि.भा.रू.फा.नं.६

(ई.प्रा.परिपत्र संख्या ६४२ को प्रयोजनका लागि)

मिति .....

श्री .....वैक
.....शाखा ।

विषय: भारतीय रूपैयाँको सटही उपलब्ध गराई पाउँ ।

उपर्युक्त सम्बन्धमा मलाई .....प्रयोजनका लागि भारतीय रूपैयाँ
.....आवश्यक परेको हुँदा नियमानुसार सोको सटही उपलब्ध गराई दिनु यो निवेदन पेश^{गरेको छु ।}

निवेदक,

नाम:

ठेगाना:

फोन नं.:

नोट: भा.रू. २५,०००/- भन्दा बढीको सटही आवश्यक परेमा सम्बन्धित व्यक्तिको
ना.प्रा.नं/परिचयपत्रको प्रतिलिपि र प्रयोजन खुल्ने कागजात अनिवार्य रूपमा संलग्न गर्नु पर्नेछ ।

वैक वित्तीय संस्थाको प्रयोजनको लागि :

सटही दिइएको रकम .....

सटहीको माध्यम: नगद/ड्राफ्ट/टी.टी/कार्ड /अन्य

सटही दिनेको दस्तखत :.....

सटही स्वीकृत गर्नेको दस्तखत.....